

Gofal Cymdeithasol Cymru – proffil gweithlu 2018: Gwasanaethau Awdurdodau Lleol a Reoleiddir

Gofal Cymdeithasol **Cymru**
Social Care **Wales**

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cynnwys

Crynodeb	2
Cefndir	3
Deall y data	4
Dadansoddiad data	5
Dadansoddiad pellach	7
Atodiad A – Y ffurflen casglu data	17
Atodiad B - Tablau ychwanegol	18
Atodiad C – Ein methodoleg briodoli	26

Cynhyrchwyd gan yr: Data **Cymru**

Cyhoeddi: Tachwedd 2019

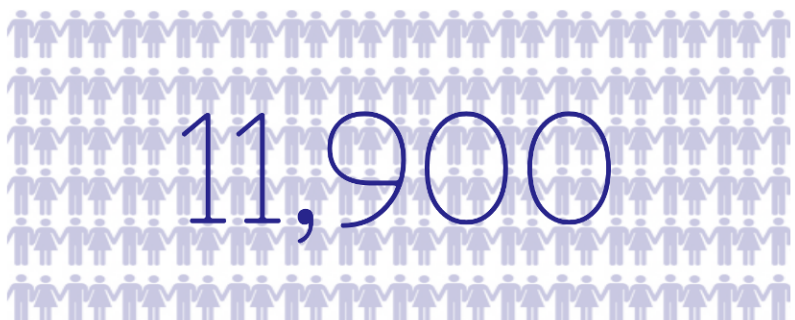
www.data.cymru

 029 2090 9500

 ymholiadau@data.cymru

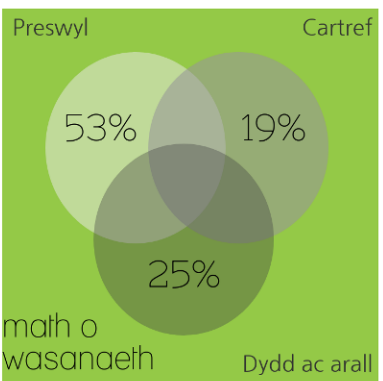
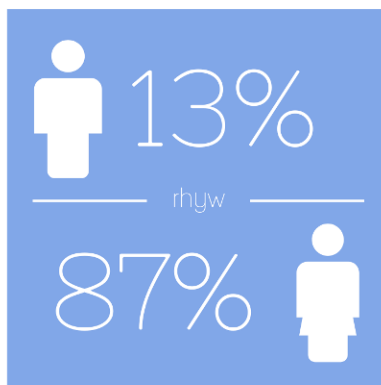
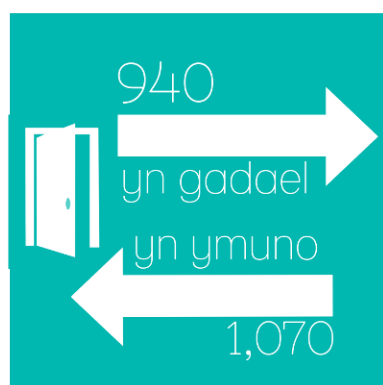
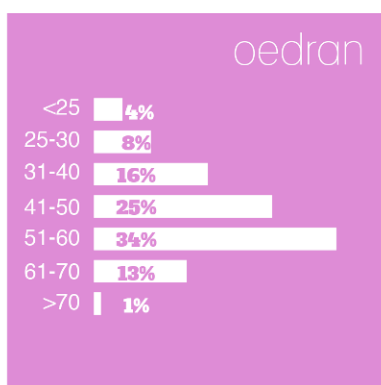
Adroddiad hwn ar gael yn Saesneg hefyd.

230 o wasanaethau awdurdodau lleol a reoleiddir yng Nghymru

11,900

yn gweithio i'r gwasanaethau awdurdod lleol a reoleiddir

Crynodeb

- Mae'r adroddiad hwn yn nodi canfyddiadau allweddol o gasgliad data gweithlu gwasanaethau awdurdodau lleol a reoleiddir (gwasanaethau a reoleiddir) Gofal Cymdeithasol Cymru 2018. Ei nod yw helpu Gofal Cymdeithasol Cymru (GCC) ac awdurdodau lleol i ddeall y gweithlu yn well.
- Mae gwasanaethau a reoleiddir yn wasanaethau sy'n cyflenwi gofal cymdeithasol yng Nghymru, yn cael eu rheoli gan awdurdodau lleol Cymru ac yn cael eu rheoleiddio gan Arolygiad Gofal Cymru (AGC).
- Cymerodd pob un o 22¹ awdurdod lleol Cymru ran yng nghasgliad 2018 a darparu ymatebion.
- Trafododd yr ymatebion 86% o wasanaethau a reoleiddir ar draws Cymru, gan gynnwys data a adeiladwyd. Roedd cwmpas datganiadau awdurdodau lleol unigol yn amrywio o 25% mewn un awdurdod lleol i 100% mewn 15 awdurdod arall².
- Gan ddefnyddio dulliau amcangyfrif, roeddem yn gallu amcangyfrif data gweithlu cyfanredol am yr holl wasanaethau a reoleiddir a arolygwyd gan awdurdodau lleol Cymru.
- Arolygwyd dros 230 o wasanaethau a reoleiddir ar gyfer yr adroddiad hwn.
- Amcangyfrifwn fod gan y gwasanaethau a reoleiddir hyn weithlu o ychydig o dan 12,000 o staff.

---

¹ Mae Blaenau Gwent a Chaerffili yn cynnal gwasanaeth ar y cyd.

² Cyfraddau ymateb a ddychwelwyd ac a adeiladwyd yw'r rhain.

Cefndir

Bob blwyddyn mae awdurdodau lleol yn casglu gwybodaeth am weithlu darparwyr gofal cymdeithasol allanol sy'n cael eu comisiynu i ddarparu gwasanaethau gan awdurdodau lleol Cymru.

Ers 2013, mae Cyngor Gofal Cymru (CCW), sydd bellach yn cael ei alw'n Gofal Cymdeithasol Cymru (GCC)³, wedi ein comisiynu ni, Data **Cymru** (Uned Ddata Cymru gynt), i weithio gydag awdurdodau lleol i gasglu a dadansoddi gwybodaeth am weithlu'r darparwyr gofal hyn a gomisiynwyd⁴.

Yn hwyr yn 2017, estynnwyd y gwaith casglu a dadansoddi data'r gweithlu i gwmpasu gweithlu gwasanaethau awdurdodad lleol a reoleiddir (gwasanaethau a reoleiddir) h.y. gwasanaethau sy'n cyflenwi gofal cymdeithasol yng Nghymru, sydd ym mherchnogaeth awdurdodau lleol Cymru a/neu'n cael eu rheoli ganddynt ac sy'n cael eu rheoleiddio gan Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC). Mae'r adroddiad hwn yn nodi canfyddiadau'r 2018 casgliad am wasanaethau a reoleiddir.

---

³ Unodd Cyngor Gofal Cymru â'r Asiantaeth Gwella Gwasanaethau Cymdeithasol (AGGC) ar 1 Ebrill 2017 i greu Gofal Cymdeithasol Cymru.

⁴ Mae'r adroddiad hwn ar gael ar [wefan](#) Gofal Cymdeithasol Cymru hefyd.

Deall y data

Gofynnwyd i awdurdodau lleol arolygu holl wasanaethau awdurdodau lleol a reoleiddir (gwasanaethau a reoleiddir) h.y. gwasanaethau sy'n cyflenwi gofal cymdeithasol yng Nghymru, a reolir gan awdurdodau lleol Cymru ac a reoleiddir gan Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC). Gallai hyn gynnwys darparwyr gofal preswyl, darparwyr gofal cartref a gofalwyr maeth awdurdodau lleol, ond nid yw'n cynnwys gwasanaethau gofal dydd.

Cawsom ymatebion oddi wrth bob un o'r 22⁵ awdurdod lleol.

Roedd yr ymatebion a gawsom yn cyfuno:

- Data a gasglwyd yn uniongyrchol oddi wrth ddarparwyr gofal a gomisiynwyd (data 'a ddychwelwyd'); a
- Data a 'adeiladwyd' gan yr awdurdodau lleol gan ddefnyddio data a oedd ar gael yn lleol o 2017.

Gwelir copi o ffurflen casglu data 2018 yn [Atodiad A](#).

Ansawdd data

Am mai dyma ail flwyddyn casglu'r data hwn yn genedlaethol, bu gwelliant sylweddol yn ansawdd y data gan ein bod wedi gweithio gydag awdurdodau lleol i osgoi'r problemau a brofwyd yn y flwyddyn gyntaf. Rydym wedi llwyddo i wella cyflawnrwydd y set ddata hefyd drwy 'adeiladu' data coll awdurdodau lleol gan ddefnyddio data a oedd ar gael yn lleol o 2017.

Er gwaethaf gwelliannau yn ansawdd y data eleni, ni allwn ddarparu cymhariaeth ddibynadwy â'r llynedd. Mae llawer o ffactorau a allai ddylanwadu ar wahaniaethau yn y data o un flwyddyn i'r llall. Mae'r rhain yn cynnwys newidiadau ym maint a/neu fath o ddarparwyr a arolygwyd a swm y data a oedd wedi ei amcangyfrif. Fel y cyfryw, nid yw'n hysbys i ba raddau mae'r gwahaniaethau hyn yn cynrychioli newid go iawn. Lle bo'n briodol, rydym wedi rhoi sylwadau ar batrymau ar draws rhai categorïau data a sut mae hyn yn cymharu â'r llynedd.

Cyfraddau ymateb

Ledled Cymru yn 2018, dychwelwyd 84% o'r 232 o ffurflenni casglu data a gyhoeddwyd, a oedd yn amrywio o 13% mewn un awdurdod lleol i 100% mewn 14 o rai eraill. Adeiladodd awdurdodau lleol ddata am 5 gwasanaeth ychwanegol a reoleiddir yn 2018, gan ddod â'r gyfradd ymateb gyffredinol i 86% ar gyfer 2018.

Gwelir data am nifer y gwasanaethau a reoleiddir a gynhwysir yn y dadansoddiad hwn fesul awdurdod lleol yn [Tabl 7](#) o [Atodiad B](#).

Amcangyfrif am ddata coll

I ddarparu amcangyfrifon rhanbarthol a chenedlaethol o weithlu gwasanaethau a reoleiddir, bu'n rhaid amcangyfrif data am y darparwyr gofal a gomisiynwyd a fethodd ag ymateb, a lle nad oedd data 2017 ar gael i 'adeiladu' datganiad ar gyfer 2018 arno. Mae'r broses hon yn cael ei galw'n 'priodoli'. Mae manylion y broses briodoli ar gael i'w gweld yn [Atodiad C](#).

Er ein bod wedi derbyn neu briodoli am 100% o'r darparwyr a arolygwyd, nid yw amcangyfrifon priodoledig awdurdodau lleol yn ddigon ddibynadwy at ddiben dadansoddi. Fodd bynnag, rydym wedi darparu rhywfaint o ddadansoddiad rhanbarthol lefel uchel.

Oherwydd natur y data, roeddem ond yn gallu amcangyfrif data lefel Cymru am gyfanswm y staff mewn swydd ar ddiwedd y flwyddyn adrodd.

---

⁵ Mae Blaenau Gwent a Chaerffili yn cynnal gwasanaeth ar y cyd.

Dadansoddi'r data

Mae'r dadansoddiad sy'n dilyn yn cyfuno data a gasglodd awdurdodau lleol yn uniongyrchol oddi wrth eu gwasanaethau a reoleiddir a data a gafodd naill ai ei adeiladu neu ei briodoli h.y. ei amcangyfrif ar sail gwybodaeth ychwanegol. Gan hynny mae rhywfaint o 'wall anhysbys' ynghlwm wrth y data. Mae'r gwall anhysbys hwn yn cynyddu po fwyaf o ddata wedi ei adeiladu a'i briodoli a ddefnyddir i bennu'r amcangyfrifon. Fel y cyfryw, nid oes modd trin y data fel cyfrifon union a dylech ei ddefnyddio gyda gofal.

Mae gofal cymdeithasol yn wasanaeth a gynigir gan bob awdurdod lleol yng Nghymru. Ar sail y data a ddarparwyd i ni, ychydig dros 232 o wasanaethau a reoleiddir gan awdurdod lleol a ddarparodd ofal cymdeithasol i awdurdodau lleol yng Nghymru yn 2018.

Amcangyfrifir bod y gwasanaethau a reoleiddir hyn yn cyflogi ychydig dros 11,900 o bobl ledled Cymru. Dengys **Tabl 1** amcangyfrif fod nifer y staff a gyflogir gan wasanaethau a reoleiddir yn amrywio ar draws rhanbarthau.

Tabl 1: Nifer y gwasanaethau a reoleiddir ac amcangyfrif o nifer y staff a gyflogir, fesul rhanbarth, 2018⁶

	Gwasanaethau awdurdod lleol a reoleiddir	Staff a gyflogir gan gwasanaethau awdurdod lleol a reoleiddir (amcangyfrif)	Staff a gyflogir gan gwasanaethau awdurdod lleol a reoleiddir am bob 1,000 o'r boblogaeth
Gogledd Cymru	52	2,500	4
Canolbarth & Gorllewin	40	2,000	3
Bae'r Gorllewin	53	3,000	6
De-Dwyrain	87	4,500	3
Cymru	232	12,000	4

Casglwyd data ar sail y math o ofal a ddarperir. Mae'r rhain wedi eu categorio fel:

- Preswyl (a rennir yn breswyl gyda gofal nyrsio a phreswyl heb ofal nyrsio);
- Cartref;
- Dydd ac arall (cyfuniad o ofal dydd a gwasanaethau eraill nad ydynt yn dod o dan yr un o'r categorïau eraill); a
- Cymysg (mwy nag un o'r uchod).

Roedd gan wasanaethau a reoleiddir awdurdodau lleol yng Nghymru nifer uwch o ddarparwyr gofal preswyl (113 darparwyr) nag unrhyw fath arall o ddarparwr gofal yn ystod 2018. Roedd y darparwyr gofal preswyl hyn yn cyflogi 4,200 o bobl ledled Cymru yn ôl yr amcangyfrif. Dengys **Tabl 2** y mathau o wasanaethau a reoleiddir ac amcangyfrif o nifer y staff a gyflogir.

⁶ Daw'r ffigurau poblogaeth a ddefnyddiwyd am y cyfrifiad o Amcangyfrifon Poblogaeth Canol Flwyddyn 2017 a gynhyrchwyd gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol.

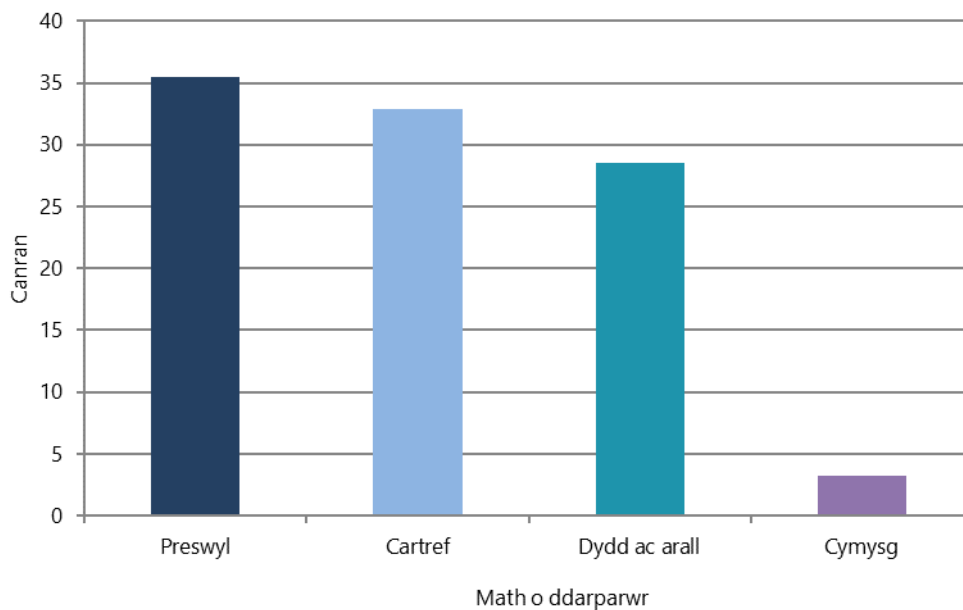

Tabl 2: Nifer y gwasanaethau a reoleiddir yn ôl math ac amcangyfrif o nifer y staff a gyflogir, Cymru, 2018

	Gwasanaethau awdurdod lleol a reoleiddir	Staff a gyflogir gan gwasanaethau awdurdod lleol a reoleiddir (amcangyfrif)
Preswyl	113	4,000
Cartref	43	4,000
Dydd ac arall	70	3,500
Cymysg	6	500
Cyfanswm	232	12,000

Dengys **Ffigur 1** mai darparwyr gwasanaethau a reoleiddir, yn 2018, a gyflogodd y ganran uchaf o staff ar draws y mathau o ddarparwyr yng Nghymru.

Ffigur 1: Canran y staff a gyflogir gan wasanaethau a reoleiddir yn ôl math o ddarparwr, Cymru, 2018

Dadansoddiad pellach

Rhydd yr adran hon ddadansoddiad manylach o weithlu gwasanaethau a reoleiddir. Mae'r dadansoddiad hwn yn cynnwys dim ond y data a gyflwynwyd gan awdurdodau lleol; gan gynnwys data sydd wedi'i gynhyrchu gan ddefnyddio datganiadau data y llynedd (data a 'adeiladwyd'). Mae'r ffigurau hyn yn cynrychioli cyfran yn unig (86%) o wasanaethau a reoleiddir ac, fel y cyfrw, dylid eu defnyddio gyda gofal. Gwelir manylion pellach y cyfraddau ymateb ledled Cymru yn [Tabl 7](#) o [Atodiad B](#).

Gwasanaethau Awdurdodau Lleol a Reoleiddir

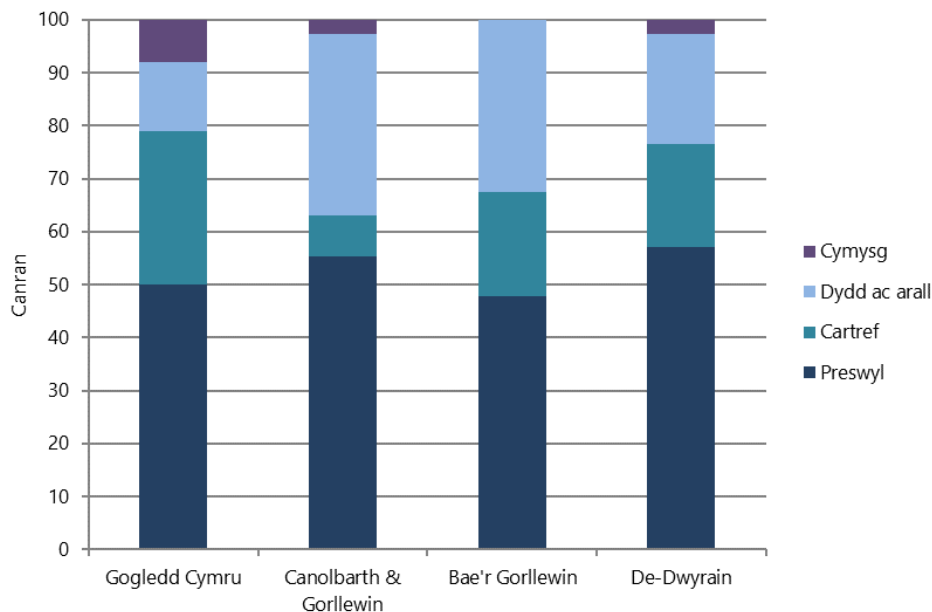
Math o ddarpariaeth

Ledled Cymru, darparodd y mwyafrif (53%) o wasanaethau a reoleiddir ofal preswyl yn 2018, gan amrywio o 100% yn Sir y Fflint a Sir Benfro i 0% yng Nghaerdydd a Thorfaen. Darparodd 25% o wasanaethau a reoleiddir wasanaethau dydd ac eraill, darparodd 19% wasanaethau gofal cartref a darparodd 3% o wasanaethau a reoleiddir wasanaethau 'cymysg'. Gan Gastell-nedd Port Talbot oedd y gyfran uchaf o wasanaethau dydd ac eraill (81%), tra bod gan Gaerdydd y gyfran fwyaf o wasanaethau gofal cartref (67%).

Dengys [Ffigur 2](#) fod:

- Canran y gwasanaethau a reoleiddir a oedd yn cynnig **gofal preswyl** yn amrywio o 48% o'r rhai a gomisiynwyd gan awdurdodau lleol ym Mae'r Gornllewin i 57% yn y De-ddwyrain;
- Awdurdodau lleol yn y Canolbarth a'r Gornllewin oedd â'r ganran isaf o **wasanaethau gofal cartref** a reoleiddir at 8%, tra bod gan Ogledd Cymru yr uchaf ar 29%;
- Awdurdodau lleol yng Ngogledd Cymru oedd â'r ganran isaf o **wasanaethau gofal dydd ac arall** a reoleiddir at 13%, tra bod gan y Canolbarth a'r Gornllewin yr uchaf ar 34%;
- Gan Fae'r Gornllewin oedd y ganran isaf o wasanaethau **darpariaeth gymysg** a reoleiddir sef 0%, tra bod gan Ogledd Cymru yr uchaf ar 8%.

Ffigur 2: Canran darparwyr gofal a gomisiynwyd yn ôl math, fesul rhanbarth, 2018

Cleientiaid

Yng Nghymru, darparodd 25% o wasanaethau a reoleiddir wasanaethau i blant, darparodd 37% wasanaethau i oedolion⁷ a darparodd 52% wasanaethau i bobl hŷn. Darparodd 3% wasanaethau i grwpiau cleientiaid 'eraill'⁸.

Darparodd 63% o wasanaethau a reoleiddir yng Nghastell-nedd Port Talbot wasanaethau i blant. Dyma'r ganran uchaf ledled holl awdurdodau lleol Cymru gan 13 pwynt canrannol, yr uchaf nesaf oedd Conwy gyda 50% o wasanaethau a reoleiddir yn darparu gwasanaethau plant. Nid oedd yr un o'r gwasanaethau a reoleiddir yn Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Sir Benfro na Bro Morgannwg yn darparu gwasanaethau i blant.

Roedd canran y darparwyr gofal a ddarparodd wasanaethau i bobl hŷn yn amrywio o 17% yn Wrecsam i 100% yn Sir Ddinbych a Sir y Fflint.

Nid oedd yr un o'r gwasanaethau a reoleiddir yn Sir y Fflint yn darparu gwasanaethau i oedolion, o'u cymharu â 70% yn Sir Fynwy.

Dengys **nifer a** chanran gwasanaethau a reoleiddir yn ôl grŵp cleientiaid ar lefel ranbarthol.

Tabl 3 nifer a chanran gwasanaethau a reoleiddir yn ôl grŵp cleientiaid ar lefel ranbarthol.

Tabl 3: Nifer a chanran gwasanaethau a reoleiddir yn ôl grŵp cleientiaid, yn ôl rhanbarth, 2018⁹

	Nifer			%		
	Plant	Oedolion	Pobl hŷn	Plant	Oedolion	Pobl hŷn
Gogledd Cymru	7	11	25	18	29	66
Canolbarth & Gorllewin	9	15	18	24	39	47
Bae'r Gorllewin	16	17	19	35	37	41
De-Dwyrain	17	31	42	22	40	55
Cymru	49	74	104	25	37	52

Maint y sefydliad

Cyflogai'r mwyafrif (37%) o wasanaethau a reoleiddig yng Nghymru rhwng 10 a 25 o staff. Cyflogai 14% fwy na 100 o staff, tra bod dim ond 5% yn cyflogi llai na deg o staff. Ledled Cymru, roedd gan wasanaethau dydd ac arall y nifer uchaf o sefydliadau yn cyflogi llai na deg o staff (16%), tra bod gan wasanaethau gofal cartref y nifer uchaf o sefydliadau â mwy na 100 o staff (37%). Dengys **Tabl 4** ganran y darparwyr gwasanaeth a reoleiddir yn ôl maint eu sefydliad a'r math o ddarparwr.

Tabl 4: Canran y gwasanaethau a reoleiddir yn ôl maint y sefydliad, yn ôl math o ddarparwr, 2018

	Maint y corff (staff a gyflogir)				%
	llai na 10	10 – 25	26 – 50	51 – 100	mwy na 100
Preswyl	2	35	48	12	3
Cartref	0	29	5	29	37
Dydd ac arall	16	51	6	8	18
Cymysg	0	17	67	0	17

⁷ Mae 'oedolion' yn cynnwys oedolion ag anableddau dysgu, oedolion â salwch meddwl ac oedolion ag anabledd corfforol neu nam ar y synhwyrau.

⁸ Gan y gall darparwyr ddarparu gwasanaethau i fwy nag un grŵp cleientiaid, mae'n bosibl na fydd data yn adio i 100%.

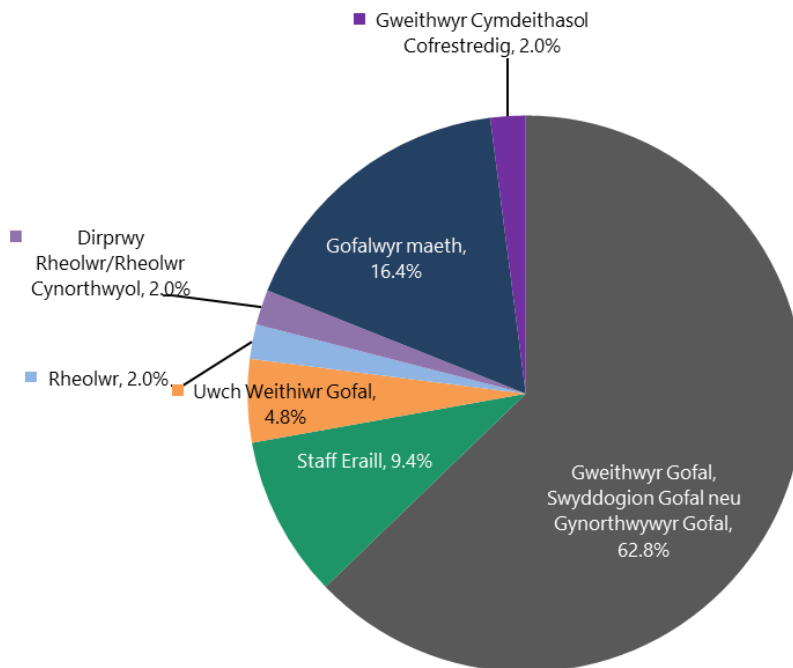
⁹ Ibid

Proffil staff

Rolau

Yn yr un modd ag yn 2017, roedd mwyafrif (61%) y staff a gyflogir gan wasanaethau a reoleiddir yng Nghymru yn Weithwyr Gofal, Swyddogion Gofal neu'n Gynorthwyyr Gofal, fel y dangosir yn **Ffigur 3**. Roedd y ganran a oedd yn Weithwyr Gofal, Swyddogion Gofal neu'n Gynorthwyyr Gofal yn amrywio o 23% yn Nhorfaen i 89% yn Sir y Fflint. Nid oedd unrhyw Gynorthwyyr Personol Taliadau Uniongyrchol yn cael eu cyflogi gan wasanaethau a reoleiddir yng Nghymru ac roedd llai nag 1% o staff yn Staff Nyrsio Cofrestredig.

Ffigur 3: Canran y staff a gyflogwyd gan wasanaethau a reoleiddir yn ôl rôl, Cymru, 2018¹⁰

Rhydd **Tabl 5** ddadansoddiad o'r staff a gyflogwyd gan wasanaethau a reoleiddir yn ôl rôl a math o ddarparwr. Parhaodd gwasanaethau gofal cartref i gyflogi'r ganran uchaf o Weithwyr Gofal, Swyddogion Gofal neu Gynorthwyyr Gofal sef 87%, o'u cymharu â 6% a gyflogwyd gan wasanaethau gofal dydd ac arall. Roedd Uwch Weithwyr Gofal yn cyfrif am 8% o'r staff a gyflogwyd gan wasanaethau gofal cymysg, o'u cymharu â 0.5% mewn gwasanaethau dydd ac arall.

Tabl 5: Canran y staff a gyflogir gan wasanaethau a reoleiddir yn ôl rôl a math o ddarparwr, 2018

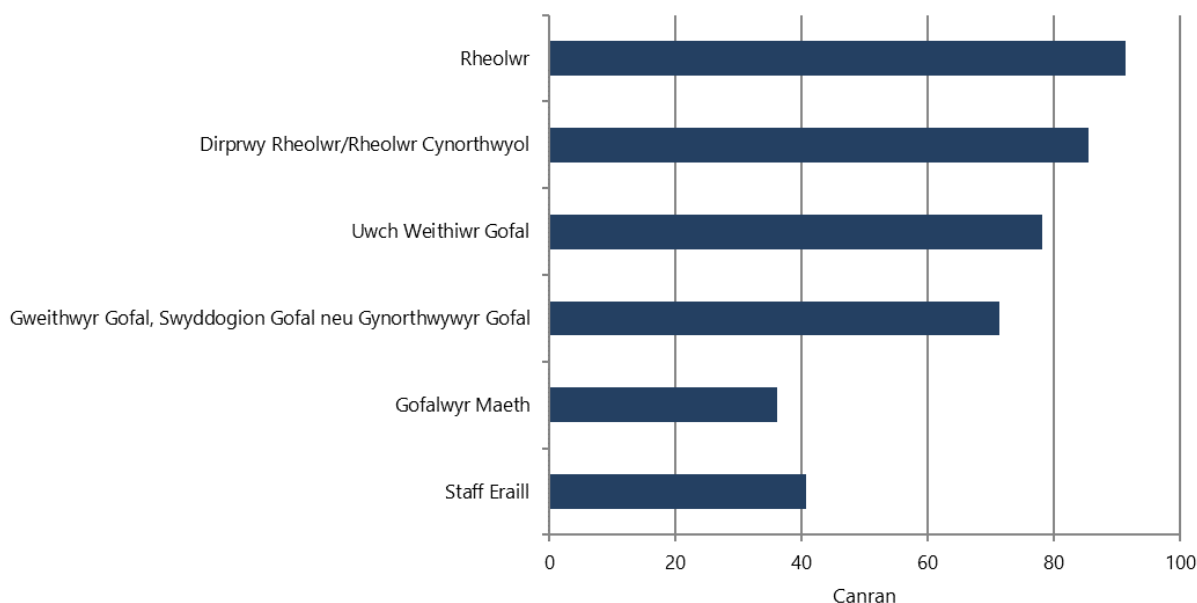
	%									
	Rheolwr	Dirprwy Rheolwr/Rheolwr Cynorthwyol	Uwch Weithiwr Gofal	Gofal, Swyddogion Gofal neu Gynorthwyyr Gofal	Gweithwyr Cymdeithasol Cofrestredig	Staff Nyrsio Cofrestredig (ac eithrio rheolwyr)	Gofalwyr Maeth	Gofalwyr Lleoliad Oedolion	Cynorthwyyr Personol a Delir yn Uniongyrchol	Staff Eraill
Preswyl	2.7	2.8	5.2	71.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	18.3
Cartref	1.4	1.5	6.8	87.3	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	2.6
Dydd ac arall	1.5	1.3	0.5	6.4	7.4	0.6	66.3	11.1	0.0	4.9
Cymysg	2.4	2.4	8.4	73.9	0.0	0.0	0.0	7.4	0.0	5.5

¹⁰ Mae staff eraill yn cynnwys unrhyw staff eraill sydd heb eu cynnwys yn y rolau eraill e.e. garddwyr, gyrrwyr ac ati.

Cymwysterau

Dengys **Ffigur 4** ganran y staff (ac eithrio gweithwyr cymdeithasol cofrestredig a staff nyrsio cofrestredig) o fewn gwasanaethau a reoleiddig yr adroddwyd bod ganddynt y cymwysterau gofynnol/a argymhellir am eu rôl.

Ffigur 4: Canran staff o gwasanaethau awdurdodau lleol a reoleiddir â'r cymwysterau gofynnol/a argymhellir yn ôl rôl, Cymru, 2018

Gwelir manylion pellach am wasanaethau awdurdodau lleol a reoleiddir â'r cymwysterau gofynnol/a argymhellir yn ôl rôl am bob math o ddarparwr gofal yn **Ffigur 11** o **Atodiad B**.

Roedd gan 91% o reolwyr gwasanaethau a reoleiddir ledled Cymru y cymwysterau gofynnol/ a argymhellir, gan amrywio o 61% yn Abertawe i 100% mewn 13 o awdurdodau lleol eraill, tra bod gan 85% o ddirprwy reolwyr/rheolwyr cynorthwyol ledled Cymru y cymwysterau gofynnol/ a argymhellir, gan amrywio o 50% yn Rhondda Cynon Taf i 100% mewn wyth awdurdodau lleol arall.

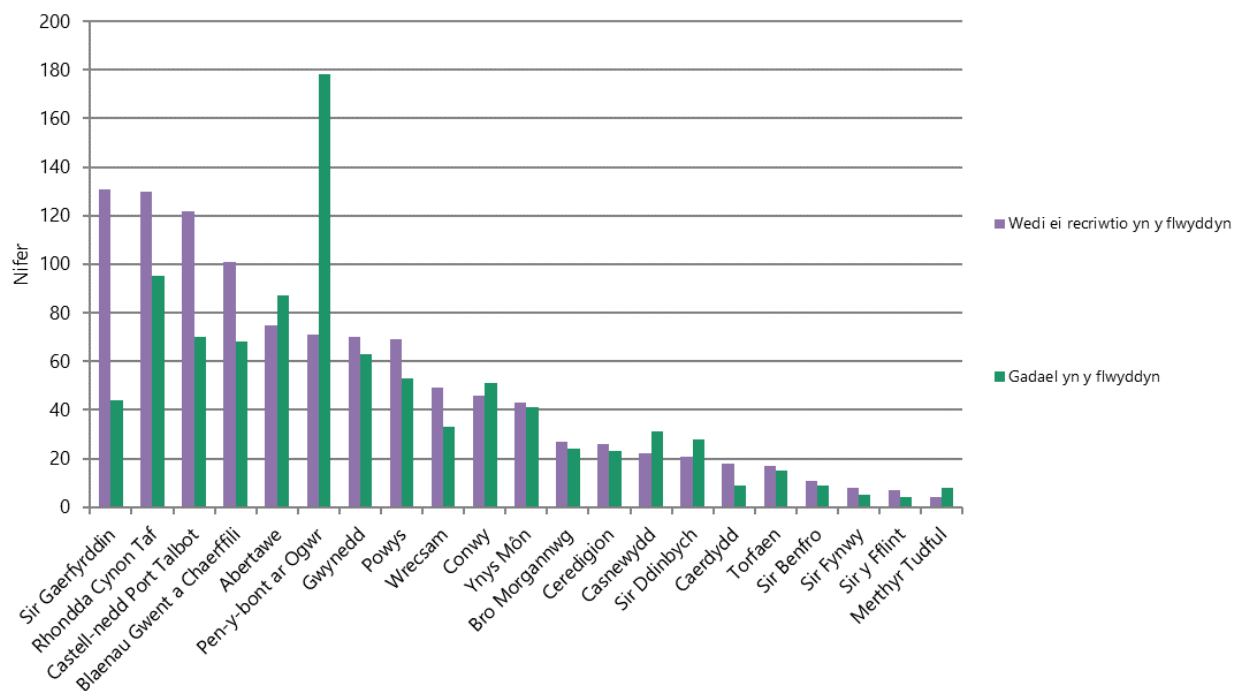
Roedd gan 78% o staff a gyflogwyd fel uwch weithwyr gofal y cymwysterau gofynnol/a argymhellir. Roedd hyn yn amrywio o 11% ym Mro Morgannwg i 100% ym Merthyr Tudful a Chaerdydd.

Cyflawnodd 7% o staff gwasanaethau a reoleiddir eu cymwysterau gofynnol/a argymhellir yn ystod 2018, tra bod 9% o staff yn parhau i weithio tuag atynt.

Recriwtio a chadw

During 2018, cafodd dros 1.050 o staff eu recriwtio gan wasanaethau a reoleiddir a gadawodd ychydig o dan 940 o staff wasanaethau a reoleiddir yn ystod y flwyddyn. Gan ei bod yn bosibl bod rhai staff wedi cael eu recriwtio **ac** wedi gadael yn ystod y flwyddyn, mae'n anodd bod yn fanwl gywir am yr effaith net ar niferoedd cyffredinol staff. Fodd bynnag, mae'r data yn awgrymu cynnydd o ryw 110 o staff yn ystod y flwyddyn. Dengys **Ffigur 5** fod y mwyafrif o wasanaethau a reoleiddir ledled Cymru wedi recriwtio nifer uwch o staff na'r nifer a adawodd.

Ffigur 5: Nifer y staff a recriwtiwyd neu a adawodd wasanaethau a reoleiddir yn ôl awdurdod lleol, 2018¹¹

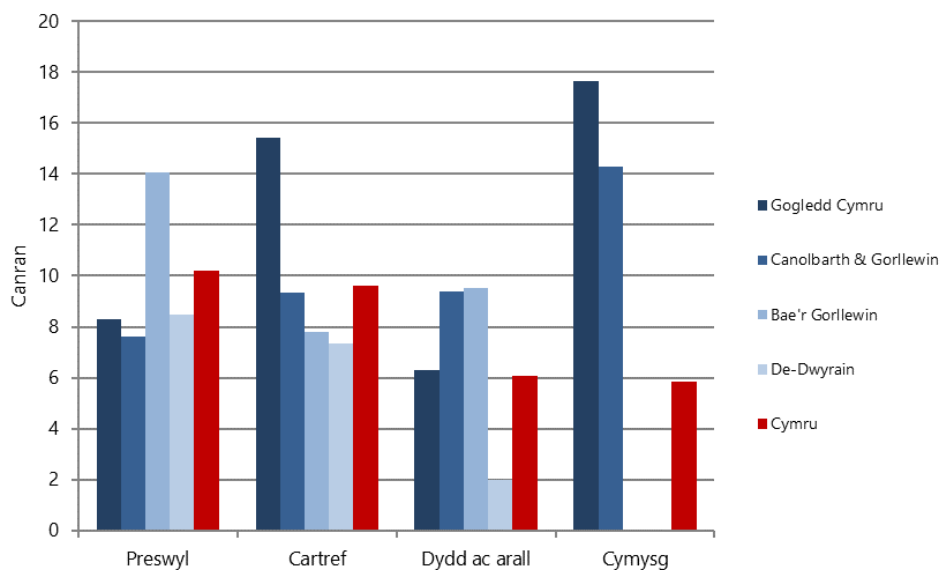
Mae sefydlogrwydd y gweithlu yn amrywio ar draws awdurdodau lleol. Sir Gâr a Rhondda Cynon Taf a recriwtiodd 12% o'r staff gwasanaethau a reoleiddir a gafodd eu recriwtio yn ystod y flwyddyn. Mae hyn yn cymharu â 0.4% a gafodd eu recriwtio gan Ferthyr Tudful.

Roedd 19% o'r holl weithwyr a adawodd gyflogaeth gwasanaethau a reoleiddir yn ystod 2018 yn cael eu cyflogi gan Ben-y-bont ar Ogwr, tra bod dim ond 0.4% yn cael eu cyflogi gan Sir y Fflint.

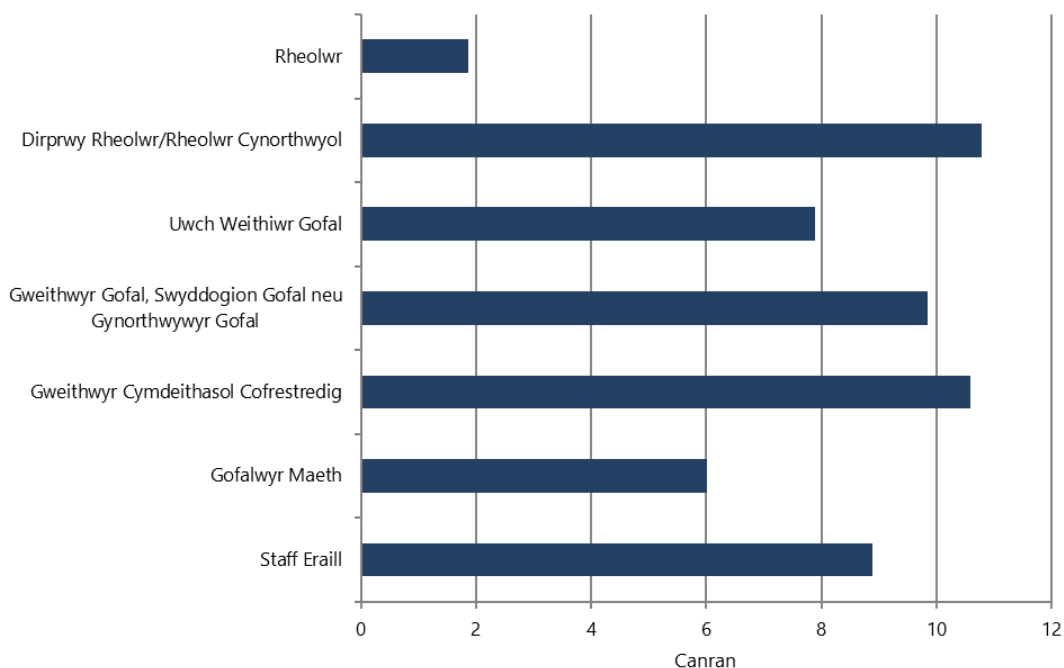
Gadawodd 10% o staff gofal preswyl a staff gofal cartref a oedd mewn swyddi mewn gwasanaethau a reoleiddir ledled Cymru yn ystod 2018. Yn yr un cyfnod, gadawodd 6% o staff gwasanaethau dydd ac arall a 6% o staff gwasanaethau 'gofal cymysg' a reoleiddir. Dengys **Ffigur 6** sut mae canran y staff a adawodd wasanaethau a reoleiddir yn amrywio yn ôl math a rhanbarth.

¹¹ Y sawl a recriwtiwyd yn ystod y flwyddyn fel canran o'r holl staff mewn swydd ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r sawl a adawodd yn ganran yr holl staff mewn swydd ar ddechrau'r flwyddyn.

Ffigur 6: Canran y staff a adawodd wasanaethau a reoleiddir yn ôl math o ddarparwyr, fesul rhanbarth, 2018

Ffigur 7: Canran y staff mewn swydd a adawodd wasanaethau a reoleiddir yn ôl rôl, Cymru, 2018

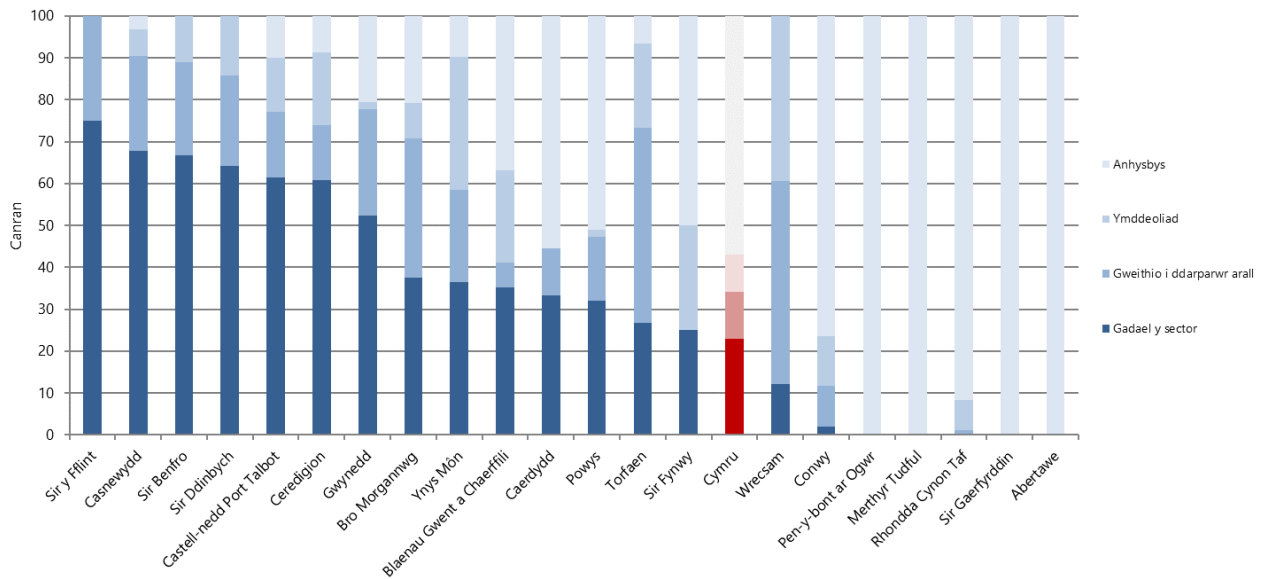

Mae manylion pellach staff mewn swydd a adawodd wasanaethau a reoleiddir am bob math o ddarparwyr gofal ar gael yn [Figure 12](#) o [Atodiad B](#).

Fel y dengys [Error! Reference source not found.](#) uchod, gadawodd 11% o Ddirprwy Reolwyr/ Rheolwyr Cynorthwyol a Gweithwyr Cymdeithasol Cofrestredig gyflogaeth gwasanaethau a reoleiddir yn ystod 2018. Mae hyn yn cymharu â 2% o Reolwyr Gwasanaethau.

Dengys [Ffigur 8](#) y sawl a oedd yn gadael y sector, y sawl a aeth i weithio am ddarparwr gofal arall a'r sawl a ymddeolodd fesul awdurdod lleol. Yng Nghymru, o'r 43% o adawyr yr oedd eu cyrchfan yn hysbys, gadawodd 23% y sector, aeth 11% i weithio am ddarparwr gofal arall ac ymddeolodd 9%.

Ffigur 8: Canran y staff a adawodd wasanaethau a reoleiddir yn ôl cyrchfan, fesul awdurdod lleol, 2018

Swyddi gwag

Gan Abertawe oedd y ganran uchaf o swyddi gwag a adroddwyd (23%) am wasanaethau a reoleiddir yng Nghymru. Nid oedd gan Ben-y-bont ar Ogwr, Rhondda Cynon Taf, Merthyr Tudful, Sir Fynwy a Chaerdydd unrhyw swyddi gwag. Roedd 77% o'r swyddi gwag a adroddwyd ar draws gwasanaethau a reoleiddir yng Nghymru am Weithwyr Gofal, Swyddogion Gofal neu Gynorthwyyr Gofal. Mae hyn yn amrywio o 100% o swyddi gwag Ynys Môn, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Sir Gâr a Mro Morgannwg i 50% o swyddi gwag Sir Benfro. Roedd gan y swyddi gwag a adroddwyd am Staff Eraill y ganran uchaf nesaf ar 9% o'r holl swyddi gwag.

Nodweddion y gweithlu

Darparwyd data am amrywiol nodweddion y gweithlu am o leiaf 82% o staff gwasanaethau a reoleiddir a gynhwysir yn y dadansoddiad hwn. Gwelir data am y gyfradd ymateb ar gyfer pob nodwedd yn [Error! Reference source not found.8 Atodiad B.](#)

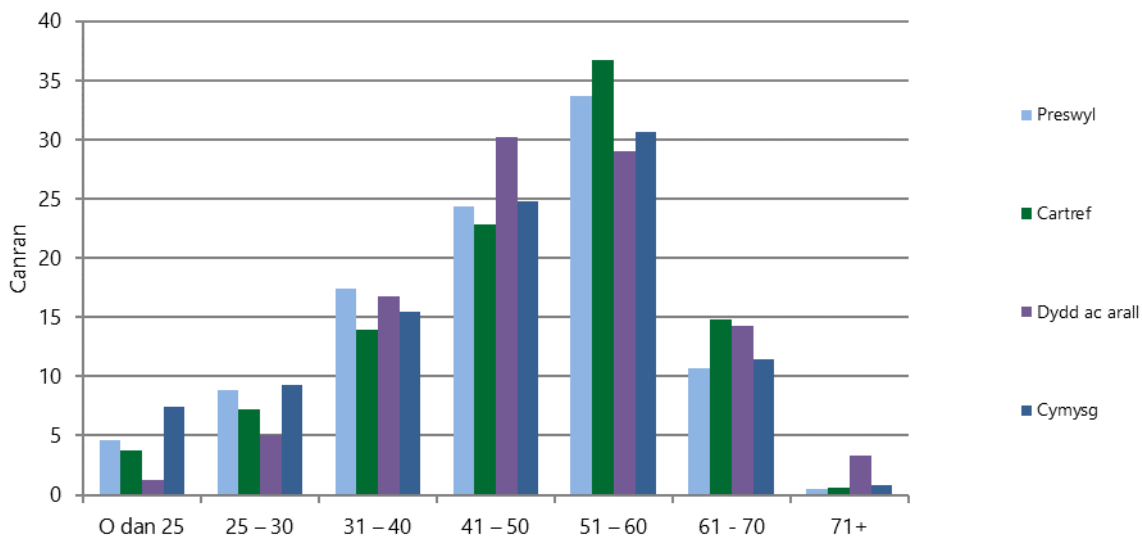
Rhyw

Roedd y mwyafrif (87%) o staff a weithiai i wasanaethau a reoleiddir yng Nghymru yn fenyw. Roedd ychydig dros un o bob wyth o'r gweithlu yn wryw. Roedd gan wasanaethau a reoleiddir Caerdydd y ganran uchaf o staff gwryw ar 31% tra bod gan wasanaethau a reoleiddir Sir y Fflint y ganran isaf sef 0%.

Oed

Roedd y mwyafrif (34%) o staff a weithiai i wasanaethau a reoleiddir yng Nghymru yn 51 i 60 mlwydd oed. Adlewyrchwyd hyn ar lefel leol hefyd. Ledled Cymru, roedd 25% o staff gwasanaethau a reoleiddir yn 41 i 50 oed, ac roedd 16% yn 31 i 40 oed. Ar draws darparwyr, ddarparwyr gofal cymysg a gyflogodd 7% o staff darparwyr gofal a gomisiynwyd o dan 25 oed, tra bod 1% o'r staff gofal dydd ac arall yn 25 oed ac yn iau. Roedd 3% o staff gofal dydd ac arall yn 71 oed ac yn hŷn, tra bod 1% neu lai o'r holl staff a gyflogwyd gan fathau eraill o ddarparwyr yn 71 oed ac yn hŷn. Dengys **Ffigur 9** ddadansoddiad oedran staff a gyflogwyd yn ôl math o ddarparwr gofal a gomisiynwyd.

Ffigur 9: Canran y staff a gyflogwyd gan wasanaethau a reoleiddir yn ôl oedran a math o ddarparwyr, Cymru, 2018

Ethnigrwydd

O'r 82% o staff a gyflogwyd gan wasanaethau a reoleiddir yng Nghymru yr adroddwyd eu hethnigrwydd, datganodd 80% eu hethnigrwydd fel Gwyn. Roedd yn well gan 18% o staff beidio â datgan eu hethnigrwydd. Dengys **Tabl 6** y dadansoddiad ar lefel awdurdod lleol o ethnigrwydd staff gwasanaethau a reoleiddir.

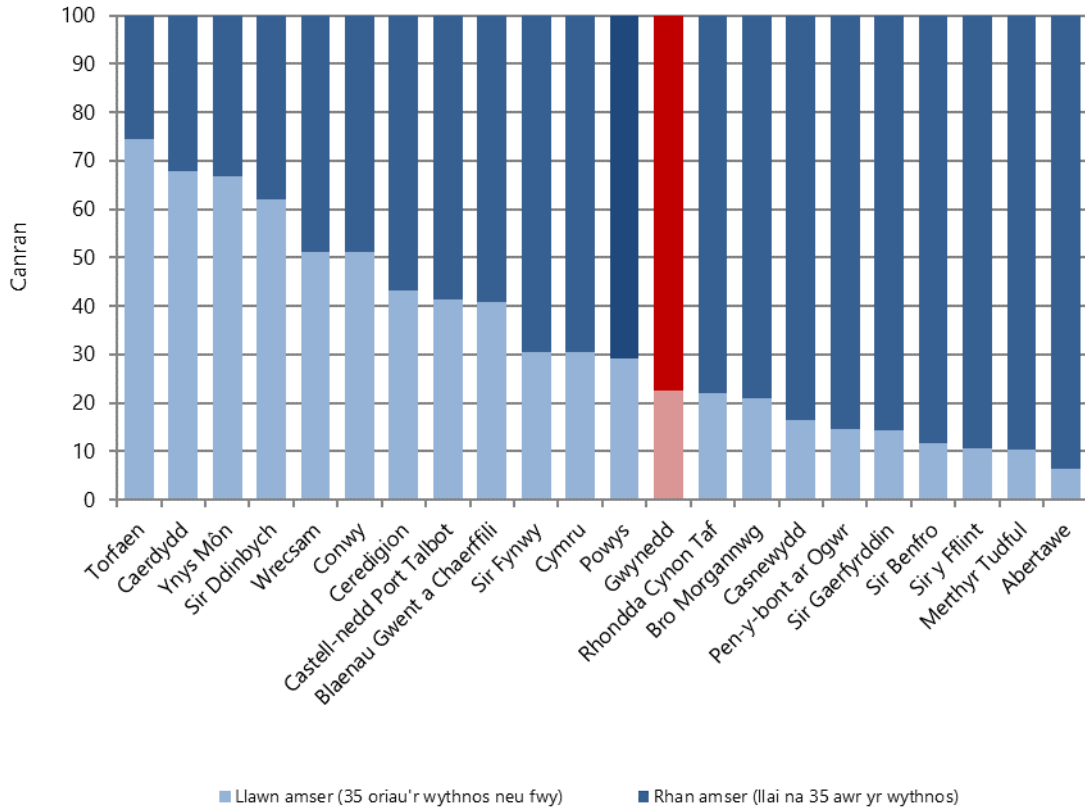
Tabl 6: Canran y staff gwasanaethau a reoleiddir yn ôl ethnigrwydd, yn ôl awdurdod lleol a rhanbarth, 2018

	%					
	Gwyn	Grwpiau ethnig cymysg/ lluosog	Asiaidd/ Asiaidd Prydeinig	Du/ Affricanaidd/ Caribiaidd/ Du Prydeinig	Grŵp ethnig arall	Gwell beidio â dweud
Ynys Môn	99	0	1	0	0	0
Gwynedd	99	0	0	0	0	0
Conwy	96	3	0	0	0	0
Sir Ddinbych	100	0	0	0	0	0
Sir y fflint	100	0	0	0	0	0
Wrecsam	98	0	0	1	0	0
Gogledd Cymru	99	1	0	0	0	0
Powys	99	0	1	1	0	0
Ceredigion	56	0	0	1	0	42
Sir Benfro	100	0	0	0	0	0
Sir Gaerfyrddin	80	0	1	0	1	18
Canolbarth & Gorllewin	82	0	0	0	1	16
Abertawe	19	0	0	1	0	80
Castell Nedd Port Talbot	-	-	-	-	-	-
Pen y Bont ar Ogwr	97	0	1	0	0	2
Bae'r Gorllewin	55	0	1	1	0	43
Bro Morgannwg	94	2	0	1	1	2
Rhondda Cynon Taf	100	0	0	0	0	0
Merthyr Tudful	100	0	0	0	0	0
Torfaen	93	5	0	1	1	0
Sir Fynwy	74	0	0	0	0	26
Casnewydd	71	1	0	2	0	25
Caerdydd	96	2	0	2	1	0
Blaenau Gwent a Chaerffili	70	0	0	0	0	29
De-Ddwyrain	85	1	0	1	0	13
Cymru	80	1	0	0	0	18

Oriau gweithio

Ledled Cymru, roedd 30% o staff gwasanaethau a reoleiddir yn gweithio'n amser llawn, tra bod 70% yn gweithio'n rhan amser. Roedd hyn yn amrywio o 74% o staff gwasanaethau a reoleiddir yn gweithio'n amser llawn yn Nhorfaen i 6% yn Abertawe. Dengys **Ffigur 10** y ganran ar lefel awdurdodau lleol yng Nghymru.

Ffigur 10: Canran y staff gwasanaethau a reoleiddir yn ôl oriau a weithiwyd, yn ôl awdurdod lleol, 2018

Gwelir manylion pellach am staff mewn swydd a adawodd wasanaethau a reoleiddir am bob math o ddarparwr gofal yn **Figure 12a** **Error! Reference source not found.** **Atodiad B.**

Statws cyfundebar

Roedd 80% o staff gwasanaethau a reoleiddir yng Nghymru ar gcontractau parhaol. Roedd hyn yn amrywio o 100% o staff ym Merthyr Tudful i 48% yn Abertawe.

Gwelir manylion pellach am statws contractiol staff am bob math o ddarparwr gofal yn **Ffigur 14** o **Atodiad B.**

Statws anabled

Nododd 1% o'r staff gwasanaethau a reoleiddir a ymatebodd eu bod yn ystyried bod ganddynt anabled. Roedd hyn yn amrywio o 1.4% o staff yng Nghonwy, Ceredigion a Chastell-nedd Port Talbot i 0% mewn chwe awdurdod lleol arall.

Iaith

Yng Nghymru, gallai 12% of staff mewn gwasanaethau a reoleiddir gyfathrebu'n effeithiol drwy gyfrwng y Gymraeg, tra bod llai na 1% o staff heb y Gymraeg na'r Saesneg yn iaith gyntaf.

Atodiad A – Y ffurflen casglu data

Cafodd y ffurflenni casglu data eu rhannu ag awdurdodau lleol yn Nhachwedd 2018. Cliciwch ar y ddelwedd isod, lle gallwch weld enghraifft o'r ffurflen. Sylwch mai fel enghraifft yn unig y mae Ynys Môn wedi cael ei defnyddio ac nad yw'r ffurflen yn cynnwys unrhyw ddata.

Cyngor Sir Ynys Môn

Partneriaeth Datblygu'r Gweithlu Gofal Cymdeithasol (SCWDP)
Gweithlu Casglu Data 2018

[Canllawiau](#)

DYLAIR CASGLIAD DATA HWN GYNNWYS DIM OND Y CYFLOGEION HYNNY SY'N GWEITHIO O FEWN Y BWRDEISTREF SIROL.

Defnyddiwch yr hyper-ddolenni ar waelod pob tudalen i lywio i'r dudalen nesaf.

Enw'r sefydliad		V
Cyfeiriad y sefydliad		V
Enw'r cwmni rhiant		Gwirthwch

Manylion cysyllt ar gyfer y berson sy'n cwblhau'r ffurflen

Enw llawn		V
Teitl swydd		V
Rhif ffon		V
Cyfeiriad e-bost		V

Manylion y rheolwr cofrestredig (os yw'n wahanol i'r person sy'n llenwi'r ffurflen)

Enw'r rheolwr cofrestredig		Gwirthwch
Rhif ffon		Gwirthwch
Cyfeiriad e-bost		Gwirthwch

Gallwch llywioch drwy'r ffurflen gan ddefnyddio'r hyperddolenni glas o dan, neu drwy glicio ar ddyb y weithlen berthnasol.

Adran	Oes unrhyw wallau dilysu?
Hafan	Oes
1. Manylion y darparwr	Oes
2. Cymwysterau	Oes
3. Peirysio a Chadw	Oes
4. Gweithlu	Oes

[Gweler fy mhroffil gweithlu](#)

Oes oes gennych unrhyw ymholiadau am y ffurflen cysylltwech â'r Uned Ddata ar: PIEnquiries@uneddatacymru.gov.uk

Sylwadau cyffredinol

[Nesaf](#)

Atodiad B - Tablau ychwanegol

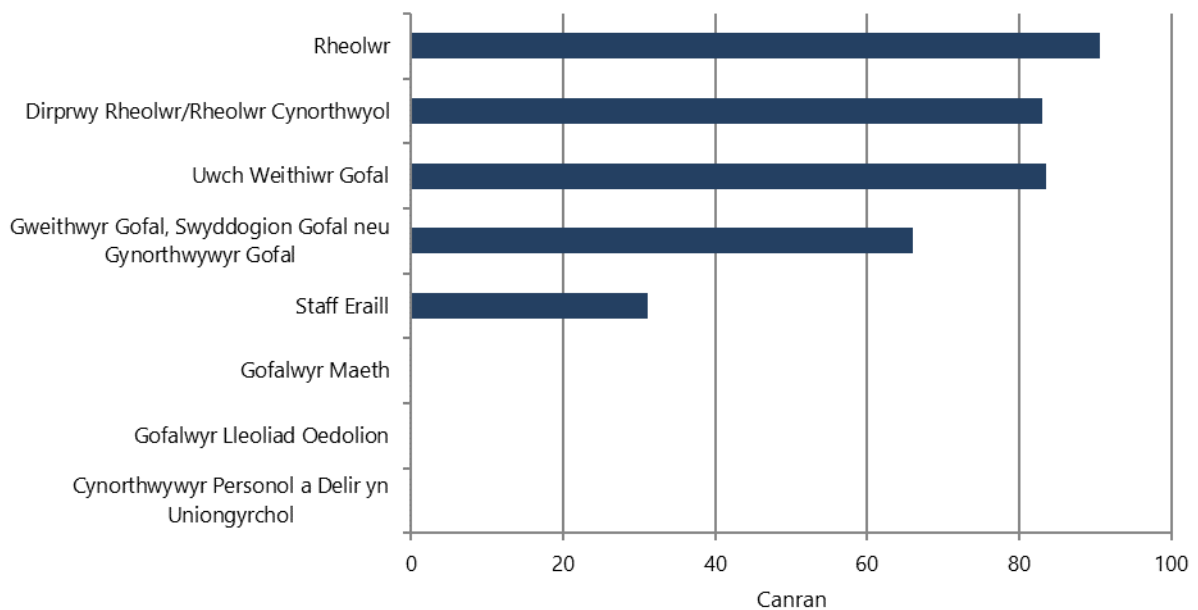
Tabl 7: Nifer gwasanaethau awdurdod lleol a reoleiddir a arolygwyd

	2018
Ynys Môn	8
Gwynedd	9
Conwy	6
Sir Ddinbych	7
Sir y fflint	1
Wrecsam	6
Gogledd Cymru	37
Powys	17
Ceredigion	6
Sir Benfro	3
Sir Gaerfyrddin	12
Canolbarth & Gorllewin	38
Abertawe	17
Castell Nedd Port Talbot	16
Pen y Bont ar Ogwr	13
Bae'r Gorllewin	46
Bro Morgannwg	5
Rhondda Cynon Taf	20
Merthyr Tudful	5
Torfaen	3
Sir Fynwy	7
Casnewydd	10
Caerdydd	3
Blaenau Gwent a Chaerffili	20
De-Ddwyrain	73
Cymru	194

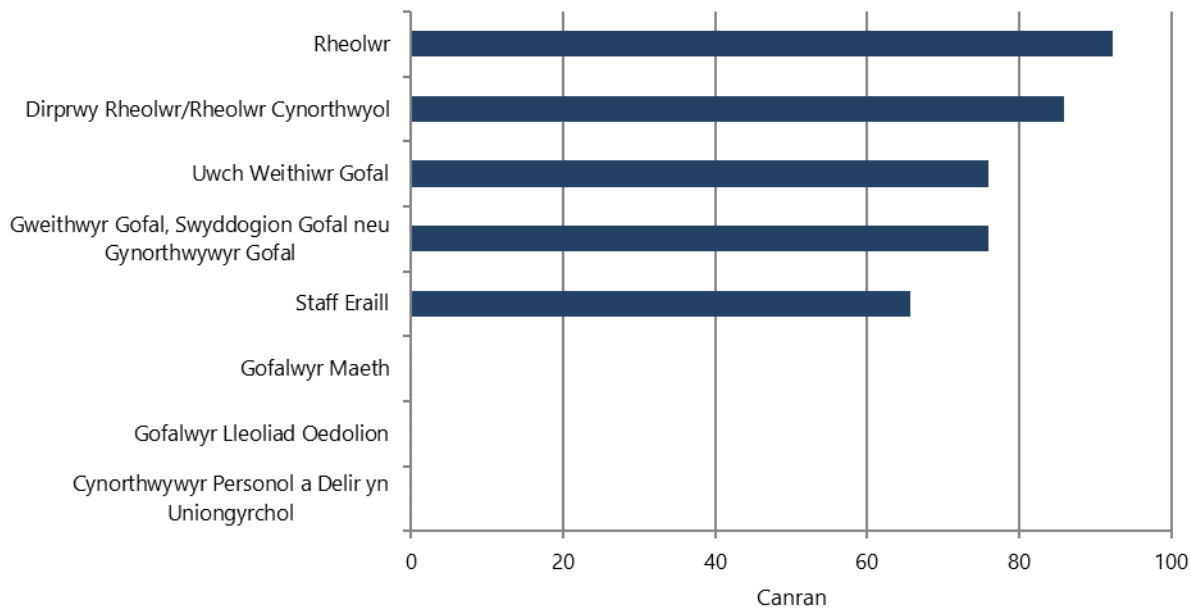
Tabl 8: Canran y ffurflenni a ddychwelwyd ar gyfer pob nodwedd, Cymru

	%
	2018
Ethnigrwydd	82
Oriau a weithiwyd	87
Math o gontract	90
Rhyw	90
Oed	90

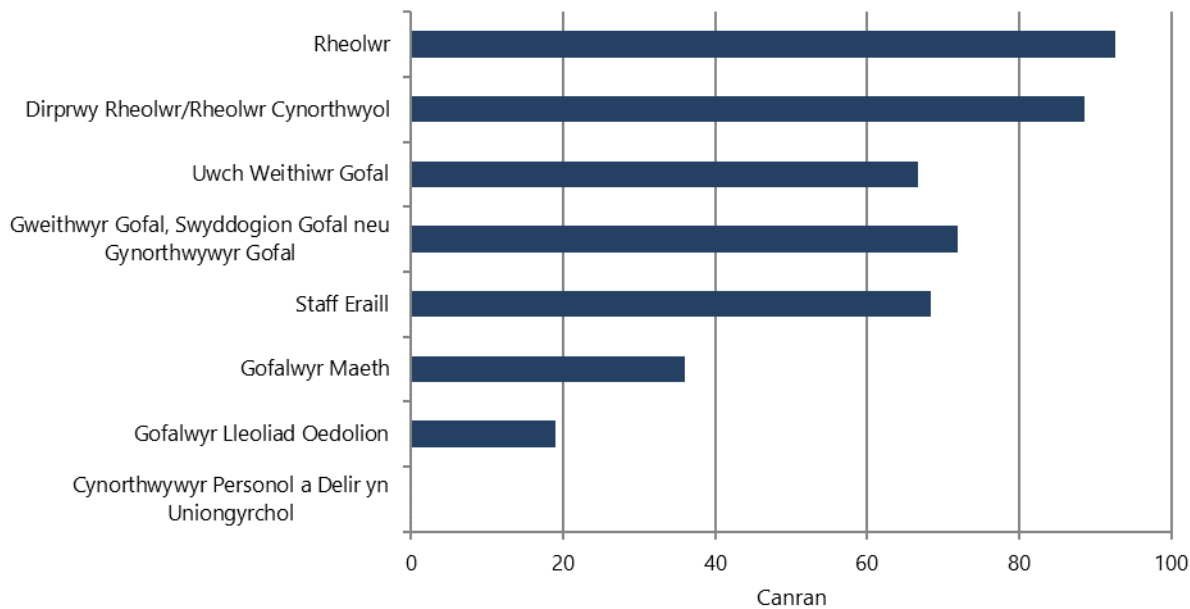
Ffigur 11a: Canran y staff gofal preswyl a gyflogwyd gan wasanaethau awdurdodau lleol a reoleiddir â'r cymwysterau gofynnol/ a argymhellir yn ôl rôl, Cymru, 2018

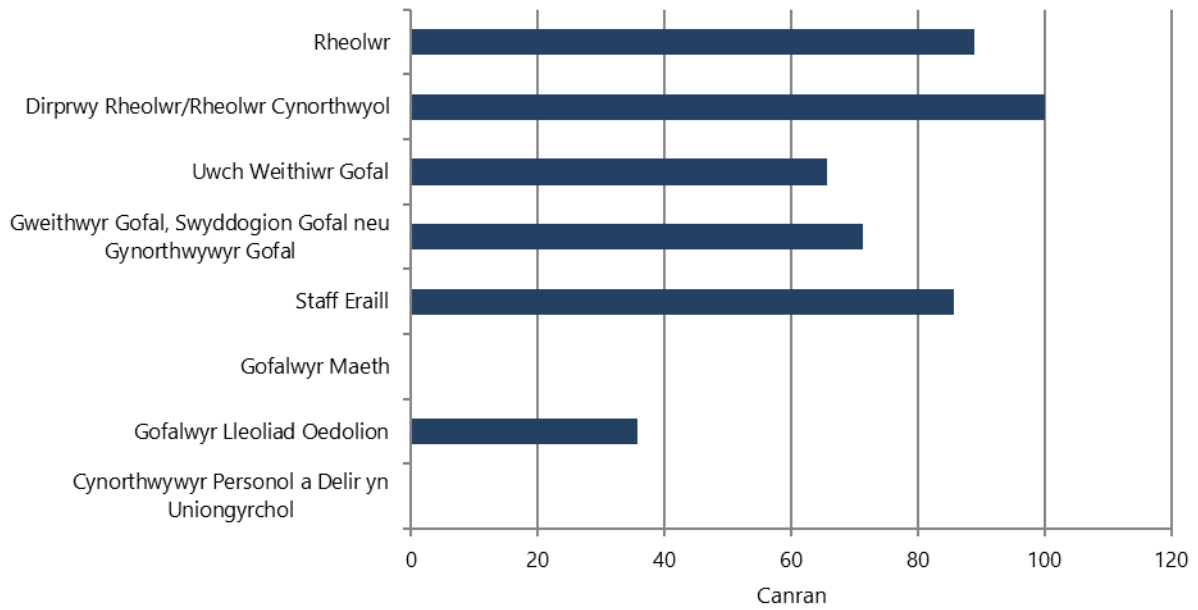
Ffigur 11b: Canran y staff gofal cartref a gyflogwyd gan wasanaethau awdurdodau lleol a reoleiddir â'r cymwysterau gofynnol/ a argymhellir yn ôl rôl, Cymru, 2018

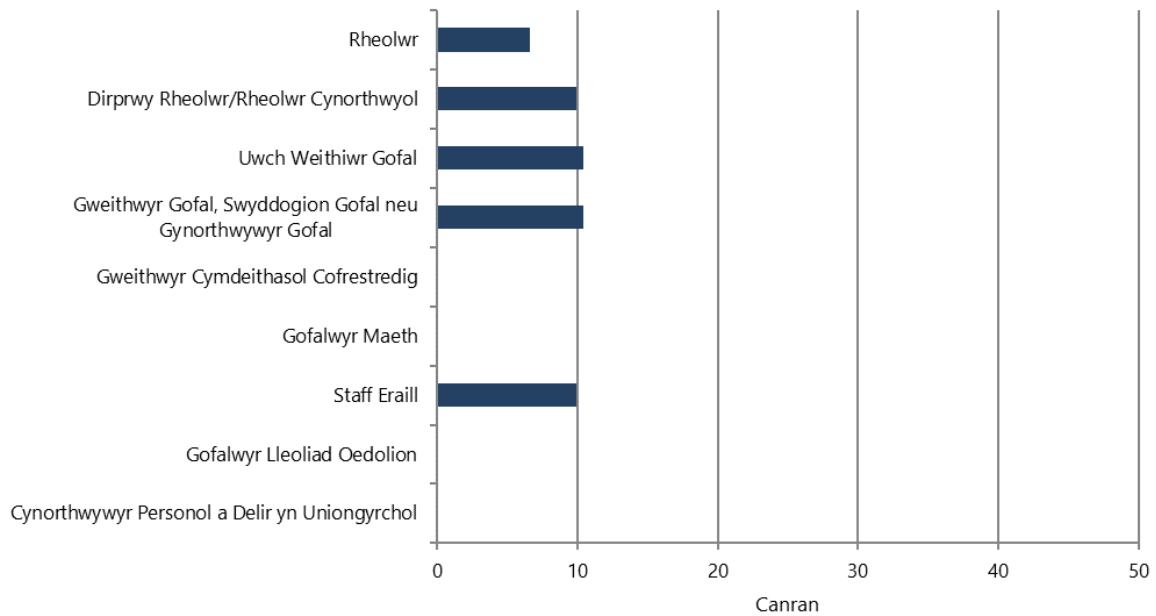
Ffigur 11c: Canran y staff gofal dydd ac arall a gyflogwyd gan wasanaethau awdurdodau lleol a reoleiddir â'r cymwysterau gofynnol/ a argymhellir yn ôl rôl, Cymru, 2018

Ffigur 11ch: Canran y staff 'gofal cymysg' a gyflogwyd gan wasanaethau awdurdodau lleol a reoleiddir â'r cymwysterau gofynnol/ a argymhellir yn ôl rôl, Cymru, 2018

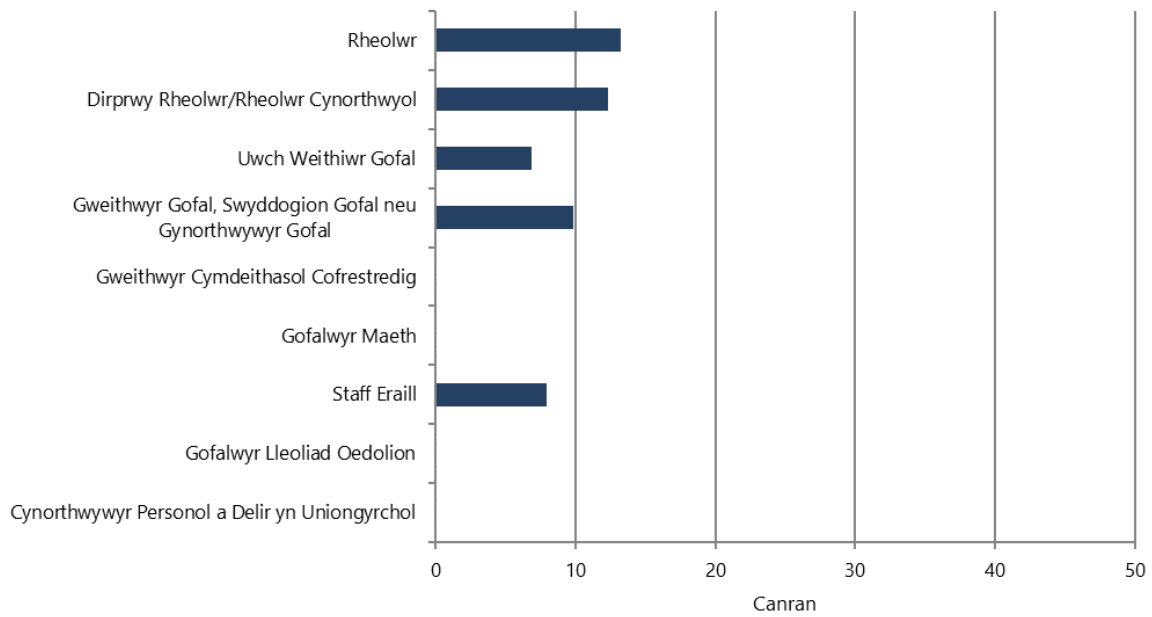

Figure 12a: Canran y staff gofal preswyl mewn swydd a adawodd wasanaethau a reoleiddir yn ôl rôl, Cymru, 2018

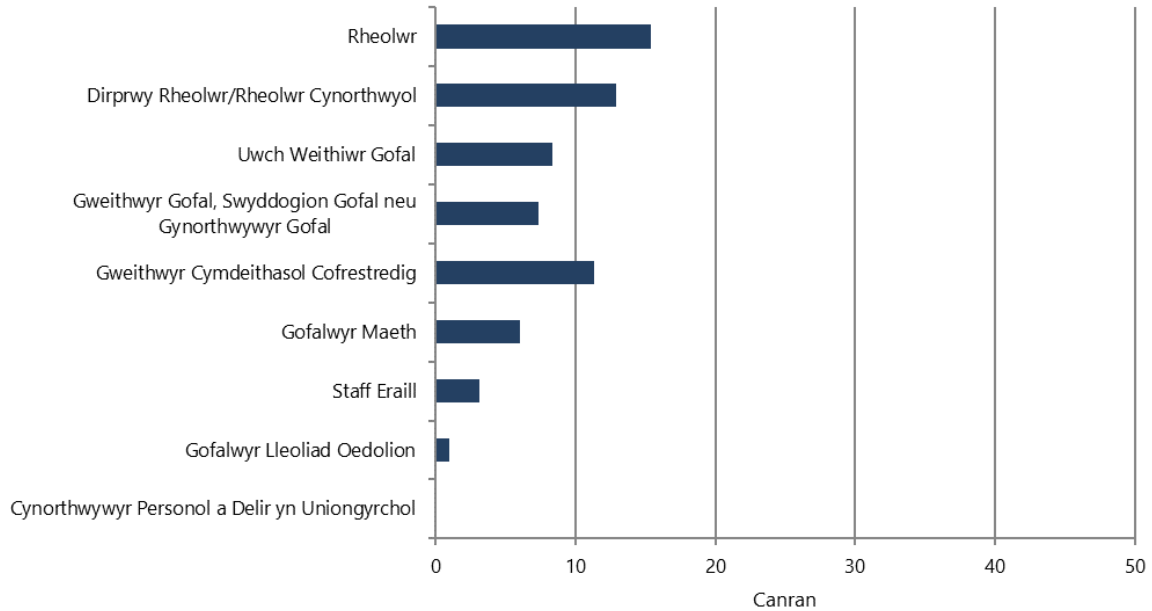

Ffigur 12b: Canran y staff gofal cartref mewn swydd a adawodd wasanaethau a reoleiddir yn ôl rôl, Cymru, 2018¹²

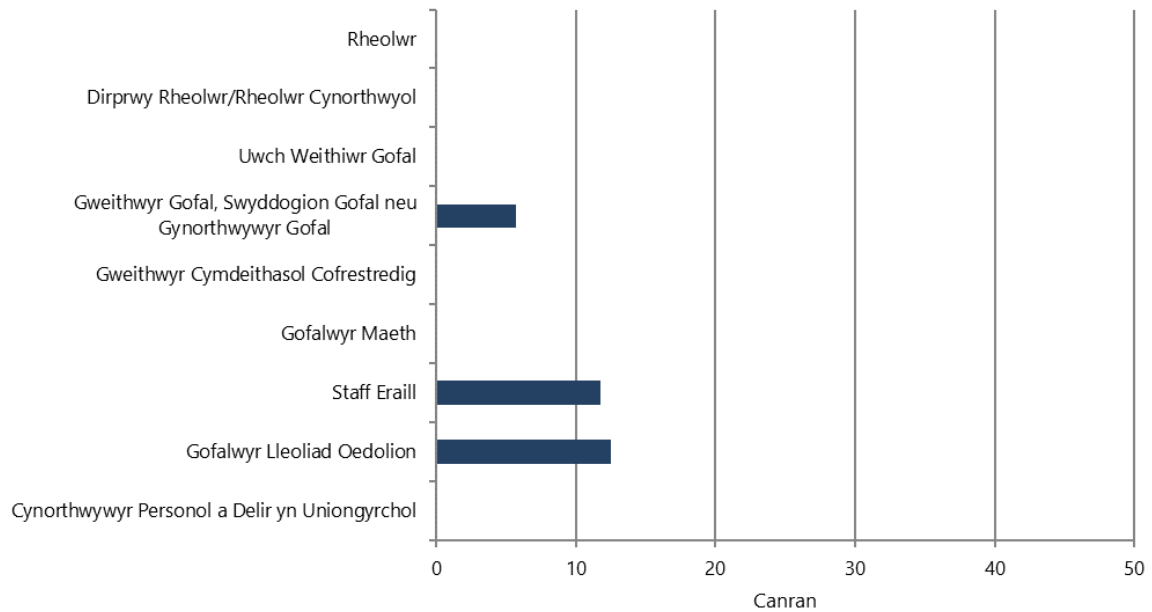

Ffigur 12c: Canran y staff gofal dydd a gofal arall mewn swydd a adawodd wasanaethau a reoleiddir yn ôl rôl, Cymru, 2018

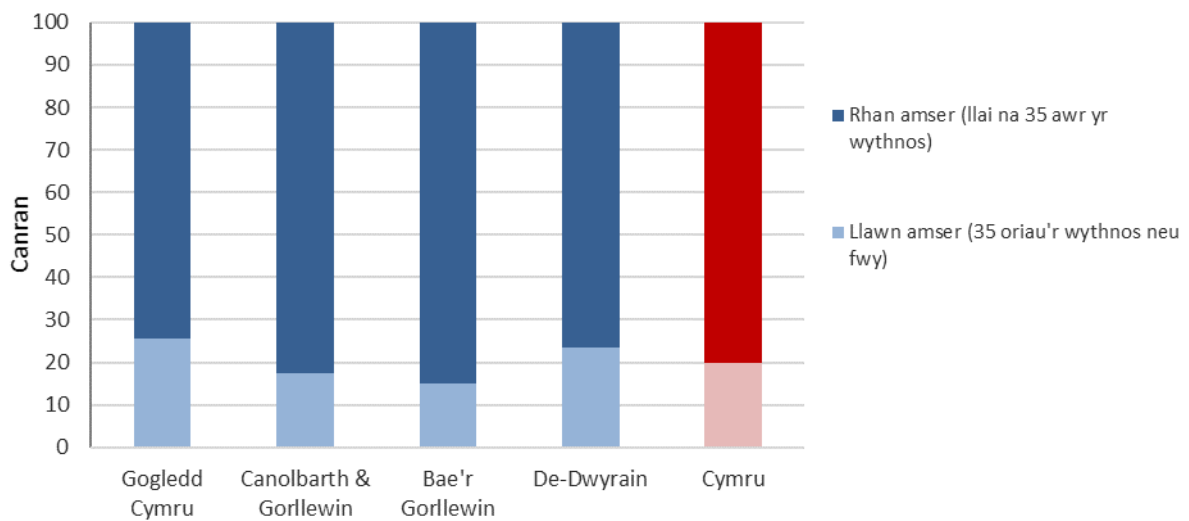

¹² Gadawodd 100% o'r Staff Nyrsio Cogfrestredig a gynhwywyd yn y dadansoddiad (un aelod o staff) gyflogaeth gwasanaeth rheoleiddiedig yn ystod 2018. Mae'r ffigur hwn wedi cael ei hepgor o'r siart er mwyn peidio ag ystumio'r siart.

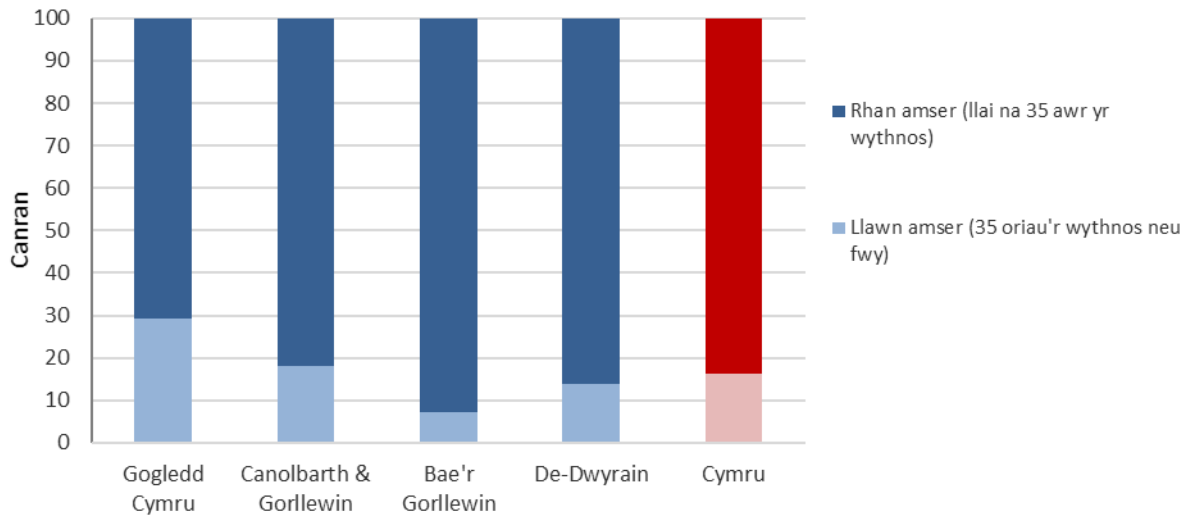
Ffigur 12ch: Canran y staff 'gofal cymysg' mewn swydd a adawodd wasanaethau a reoleiddir yn ôl rôl, Cymru, 2018

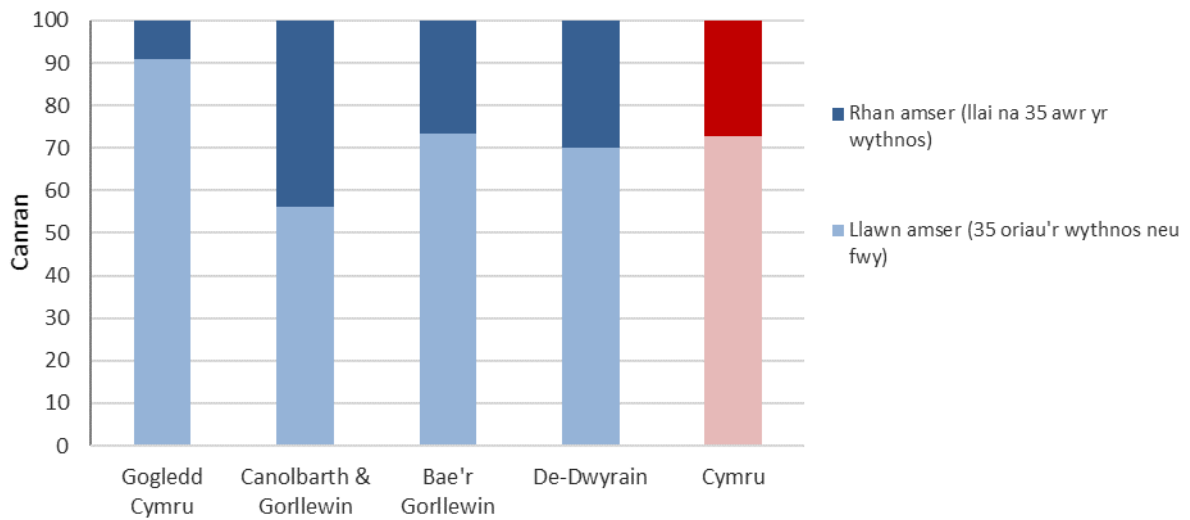
Ffigur 13a Canran y staff gofal preswyl mewn gwasanaethau a reoleiddir yn ôl yr oriau a weithiwyd, Cymru, 2018

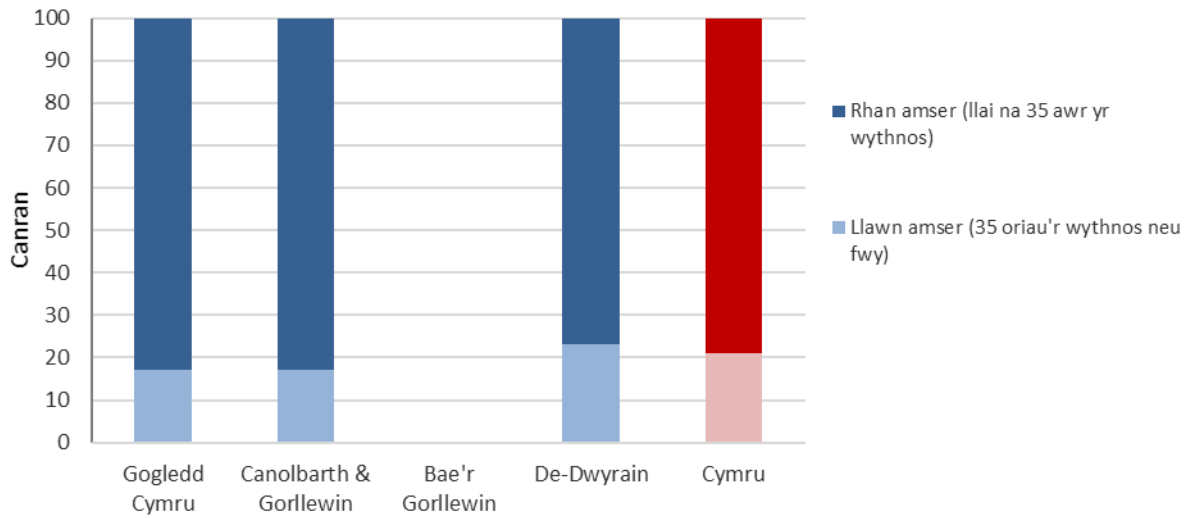
Ffigur 13b: Canran y staff gofal cartref mewn gwasanaethau a reoleiddir yn ôl yr oriau a weithiwyd, Cymru, 2018

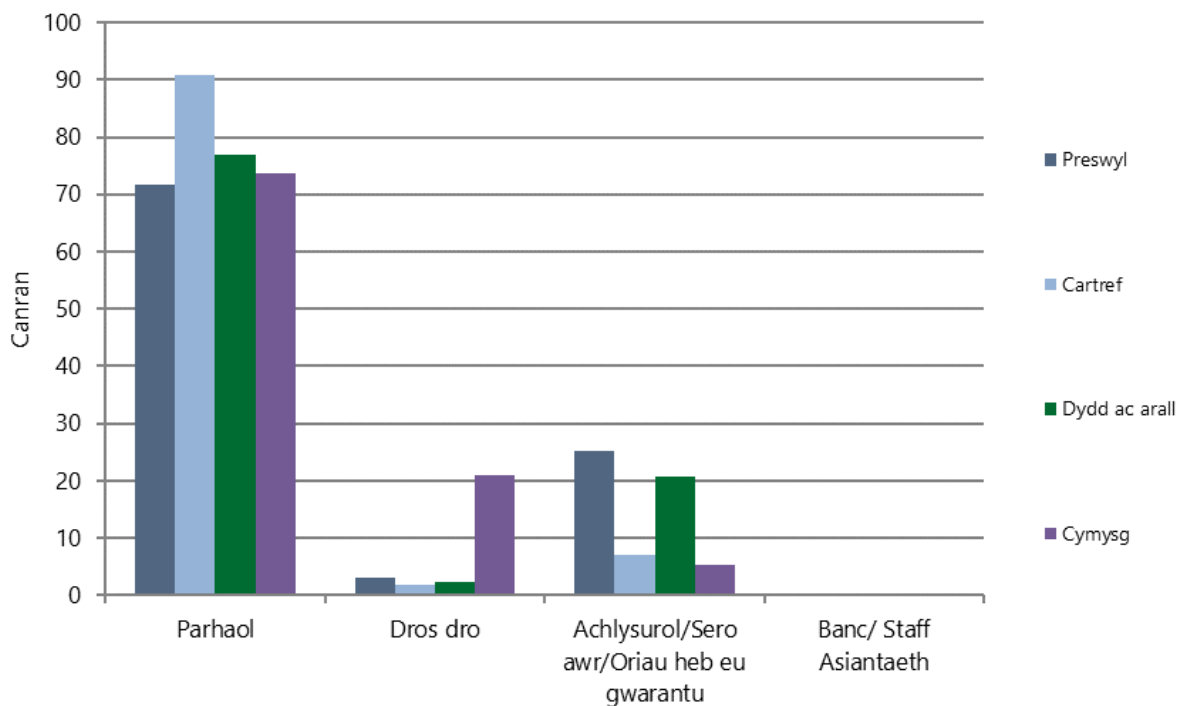
Ffigur 13c: Canran y staff gofal dydd a gofal arall mewn gwasanaethau a reoleiddir yn ôl yr oriau a weithiwyd, Cymru, 2018

Ffigur 13ch: Canran y staff 'gofal cymysg' mewn gwasanaethau a reoleiddir yn ôl yr oriau a weithiwyd, Cymru, 2018

Ffigur 14: Statws contractiol staff gwasanaethau awdurdodau lleol a reoleiddir yn ôl math o wasanaeth, Cymru, 2018

Atodiad C – Ein methodoleg briodoli

Cafodd ein methodoleg briodoli ei datblygu ar gyfer casgliad peilot 2013 ac mae'n cael ei hadolygu bob blwyddyn. Mae hyn yn golygu adolygu'r data a gyflwynwyd am unrhyw batrymau perthnasol, ac wrth sefydlu hyn, y lefel priodoli yn ôl cyfraddau ymateb awdurdodau lleol unigol.

Fel yn 2017, seiliwyd y gwaith priodoli ar gyfer 2018 ar y gwerthoedd cyfartalog ar lefel genedlaethol a'u cymhwyso ar lefel yr awdurdod lleol. Gan nad oedd y cyfraddau ymateb i rai awdurdodau lleol yn ddigonol i adrodd ar lefel awdurdod lleol, rhoddir y canlyniadau ar lefel ranbarthol. Roedd y priodoli wedi ei seilio ar y math o ddarparwr a maint y corff.

Er mwyn sicrhau'r wybodaeth angenrheidiol am y darparwyr gofal a gomisiynwyd a oedd ar goll i allu priodoli data eu gweithlu, gofynnwyd i awdurdodau ddarparu gwybodaeth ategol sef amcangyfrif o faint pob darparwr gofal coll a'r math o wasanaeth maent yn ei ddarparu

Data Cymru yn rhan o deulu llywodraeth leol yng Nghymru. Mae gennym gysylltiadau gweithio cadarn ac uniongyrchol â llywodraeth leol ers tro. Am flynyddoedd lawer rydym wedi bod yn cefnogi ymdrechion i wella drwy amrediad o gynhyrchion a gwasanaethau a ddyluniwyd yn benodol ar gyfer llywodraeth leol. Mae llawer o'r rhain wedi cael eu defnyddio yn ogystal i gefnogi gwelliannau mewn sefydliadau sector cyhoeddus a phreifat eraill.

Nod ein hystod o wasanaethau arbenigol yw eich helpu chi i ddod o hyd i wybodaeth a'i defnyddio'n effeithiol.

Am fwy o wybodaeth ewch i www.data.cymru neu ffoniwch 029 2090 9500.